

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 8., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvč. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širini 1 in 2 mm. OENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjata vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačilne in utožilne v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez dopolnilne naročnine, se uprava ne osira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: na celo leto Kren 1-20, na pol leta Kren 1-10.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in ne vračajo.

Naročnine, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik: henzorij lista „Edinost“. — Tiskarna: Tiskarna „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Polno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo „Edinost“

vabi na

javna shoda

ki se bosta vršila

v nedeljo, dne 4. dec.

ob 3. in pol uri popoldne.

- 1) v prostorih „Konsumnega društva“ v Trebčah.
- 2) v prostorih „Gospodarskega društva“ na Proseku za Kontovelj in Prosek.

DNEVNI RED:

„Ljudsko štetje“.

Radi važnosti dnevnega reda, pričakuje podpisani obilne udeležbe.

ODBOR

Polit. društva „Edinost“.

Narodna delavsk. organizacija

sklicuje

za danes dne 1. decembra

ob 6. in pol uri zvečer v prostorih „Del. konsum. društva“ pri sv. Jakobu

velik protestni shod

DNEVNI RED:

Izdajstvo delavskih koristi v mestni plinarni.

Komaj se potihnilo razburjenje zaradi onega zloglasnega kontrakta mestne plinarnes s škedenjskimi plavži za oddajo plina iz plavžev v mestno plinarno, že so zopet sovražniki delavstva prišli na dan s to stvarjo in jo hočejo izvesti ne glede na to, da bi skoraj polovica plinarniškega delavstva izgubila vsled tega svoj kruh.

Delavstvo mestne plinarne! Z vso odločnostjo v boj za svoj kruh, za svoj obstanek! Zato pa vse DANES na protestni shod! Ravno tako pa vabimo tudi drugo delavstvo, da se udeleži tega shoda v čim največjem številu in tako izkaže svojo solidarnost s svojimi sotrpini delavci v mestni plinarni!

TRST, dne 29. nov. 1910.

Skupina NDO „mestna plinarna“.

ODBOR Nar. del. org.

Brzobjavne vesti.

Podaljšanje privilegija avstro-ogrsk. banke.

DUNAJ 30. C. kr. kor. biro je zvedel, da predloži vlada jutri v državni zbornici zakonski načrt o podalšanju privilegija avstro-ogrsk. banke.

Pogajanja med Čehi in Nemci.

DUNAJ 30. Klub čeških narodno-socialističnih in državno-pravno-naprednih poslancev je enoglasno sklenil, da se ne udeleži jutrajšnje plenarne seje enotnega češkega kluba, na kateri se bo razpravljalo o sporazumljenju med Čehi in Nemci.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 30. Zbornica je nadaljevala razpravo proračunskega provizorija. Posl. Vinković (Hrvat) je govoril hrvaški. V svojem govoru je razpravljal o kršenju ogrsko-hrvaške pogodbe. Tekom njegovega govora je postajala levica nemirna. Potem ko je dovršil, je zahteval posl. Gabriel Ugron (48. izven strank) besedo k poslovnemu redu in je protestiral proti temu, da se je predgovornik posluževal hrvaškega jezika.

Ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary je izjavil, da ni nikakega dvoma, da imajo hrvaški poslanci pravico govoriti v zbornici hrvaški. V interesu Hrvatov pa je, da izražajo svoje želje v jeziku, ki ga razumejo ostali člani zbornice. Nasprotno je pa mnenja, da je posl. Ugron zašel predaleč, ako govori v tem trenutku o zlorabi, ako se je en edini poslanec posluževal hrvaškega jezika.

Posl. Geza Polonyi (48-ti izven stranke) je izjavil, da se v Hrvatski vedno ponavljajo stremjenja po samostojnosti. Tako je ban izjavil pred kratkim, da zamore hrvaški sabor zahtevati izročitev hrvaških poslancev in njih izključitev.

Ministrski predsednik je izjavil, da je glede imunitete členov ogrske državne zbornice pristojna edino-le ogrska državna zbornica. — Nato je bila razprava prekinjena in seja odgodjena na jutri.

Grof Forgach odklikovan.

DUNAJ 30. Kakor je zvedel c. kr. kor. biro, so imenovani poslaniški Braun, baron Rehmen in grof Forgach tajnimi svetniki.

Sklicanje hrvatskega sabora.

ZAGREB 30. Hrvatski sabor je sklican na 5. decembra.

Srbska skupščina.

Debata o trgovinski pogodbi z Avstro-Ogrsko.

BELGRAD 30. Pri razpravi o trgovinski pogodbi z Avstro-Ogrsko je izjavil trgovinski minister, da je s pogodbo eksport zagotovljen in srbska industrija zavarovana. Minister zunanjih zadev pa je izjavil: Srbija polaga važnost na to, da ji ostane odprta pot skozi Avstro-Ogrsko, ker je to najboljša srbska eksportna pot. Dalje je minister izjavil, da mora Srbija voditi politiko miru. Srbija ima največji interes na tem, izriniti korist miru, da bo kos nalogam, ki bi jih utegnili staviti bodočnost. Trgovinska pogodba je bila na to sprejeta v generalni debati s 94 proti 23 glasovom. Jutri sledi specialna debata.

Upor portugalskih čet v Macao.

MACAO 30. (Reuterjev biro). Tukaj so se v minoli noči spuntale čete na kopnem in pomorščaki. Uporniki so marširali pred hišo guvernerja in zahtevali, da se jim poviša plača in da se prežene nune ter ustavi list „Veda nova“. Da prepreči nemire, je guverner pristal na dve zadnji zahtevi. Častniki nikakor ne morejo brzdati vojakov. Življenje in lastnina prebivalcev je v nevarnosti. Vsled izгона nun je na stotine otrok vrženo na cesto.

Revolucionarno gibanje na Ruskem.

PETROGRAD 30. Na Finskem se je vršil shod delegatov ruskih revolucionarnih socialistov in delavskih organizacij vseh velikih ruskih mest. Shod je sklenil prirediti v kratkem poulično demonstracijo.

Tolstoj daroval Jasno Poljano kmetom.

PETROGRAD 30. — V kodicilu svoje oporoke je Tolstoj odredil, naj njegova hči Aleksandra porabi prihod prve izdaje njegovih še ne objavljenih del, da kupi Jasno Poljano in jo daruje kmetom. Potem postanejo dela splošna lastnina kakor že objavljena dela, potem ko priredi grofica Tolsta novo izdajo.

Kolera.

CARIGRAD 30. Glasom oficijelnega bulletina je tukaj od 22. do 28. t. m. obolelo na kolero 168 oseb, umrlo pa 109. Kakor se govori, se kolera posebno močno razširja v Radostu, kjer oboli na dan 30 do 40 oseb. V drugih delih države — kakor se zdi — bolezen pojema.

Mlin pogorel.

OSJEK 30. (Ogr. biro). Parni mlin v Brodu, lastnina tvrdke Merkadyi & C. o je v minoli noči pogorel. Mlin je bil zavarovan za 126.000 K.

Turčija.

CARIGRAD 30. Glasom vesti od bolgarske strani, je bil nadzornik bolgarskih šol v Köprili umorjen na javni cesti.

CARIGRAD 29. Glasom neke brzobjavke skadarske valija so se vsi albanski begunci iz Črnogore povrnili v Tuzi in se podvrgli turškim oblastnjam.

Dunaj 30. V XII. dunajskem okraju se je sinoči dogodila grozna rodbinska drama: Neka žena, ki jo je zapustil mož, je s strelji iz revolverja smrtno ranila svoja dva otroka in se je potem sama ustrelila. Žena je izvršila čin brzkone v hipni blaznosti.

Berolin 30. V neki depozitni blagajni nemške banke je bilo poneverjenih 73.000 mark. Viši blagajnik je bil aretiran, dva blagajnika sta pobegnila.

Državni zbor.

Nadaljevanje draginjske debate.

DUNAJ 30. — Zbornica je nadaljevala razpravo o pomanjkanju mesa.

Posl. vit. Pautz je polemiziral proti včerajšnjemu govoru kneza Auersperga. V carini žita ne vidi govornik nikakega varstva naših domačih kmetij, ki so interesirane v prvi vrsti pri produkciji živine. Na ohranitvi carine na žito ima korist v prvi vrsti Ogrska. Govornik je predlagal na to v družbi s poslanci dr. Okuniewsky, Kemetter, Hlibovicki in Wasilko tri resolucije in sicer: 1. Glede znižanja draginje krme; 2. glede podpore domače živinoreje in 3. da se stopi z Ogrsko v dogovor glede znižanja carine na žito in krmo.

Posl. Steiner je zahteval, da se ima dati meso, ki se ga bo uvažalo, izključno le družinam in ne zasebnim špekulantom ali konsumnim društvom. (Mejtkici od strani soc. demokratov).

Govornik je predlagal tozadevni dodatni predlog k tozadevnim predlogom odseka.

Posl. David je stavil resolucijo, v kateri se: 1. zahteva od vlade, da mora zbornici predložiti vse dogovore z ogrsko vlado in v kateri 2. izraža zbornica mnenje, da vladi ni potrebno dovoljenje ogrske vlade za uvažanje ohlajenega in zmznjenega mesa.

Minister Weisskirchner se je izrekel proti drugi točki resolucije, ker bi to značilo enostransko tolmačenje pogodbe z Ogrsko. — Potem so govorili še posl. Damm, Rožkar in Kramar, na kar je bila seja ob 9:20 zaključena. — Prihodnja seja jutri.

Javni shod v Šmarjah na Pomjansčini.

Dež. poslanec Valentič je na to poročal o ljudskem štetju in menil uvodoma, da je ljudsko štetje že stara uvedba. Nam vsem je znano iz onega lepega evangelija, ki ga čitajo na Božični večer, da je že rimski cesar Avgust izdal ukaz, da je popisati vsakogar v svojem kraju. V Avstriji je bilo ljudsko štetje uvedeno v 18. stoletju.

Govornik je potem prešel na pomen, ki ga ima sedanje ljudsko štetje. Pred vsem je pojasnil, da se ni treba nikomur bati, da bi podatke ljudskega štetja oblasti uporabljale za povišanje davka. Potem je govornik razložil pomen rubrike „občevalni jezik“. Zabičal je zborovalcem, naj to pojasnijo svojim ženam, otrokom, bratom in sosedom, da se ne bodo pri ljudskem štetju puščali prevartiti od italijanskih komisarjev, ki jih pošlje občina Pomjan.

Tajnik Krševani je pozivljaj navzoče, naj komisarjem na italijanski „Buon giorno“ sploh ne odgovarjajo drugače nego z „Dober dan“, ker sicer bi utegnili zadoščati že to, da jih komisar zapiše za Italijane. Govornik je pozival navzoče, naj tudi takrat, ko prihajajo v mesto, ne govore drugače nego slovenski.

Učitelj Rudež je še enkrat pozival navzoče, naj govoré vedno in povsodi slovenski, ter pazijo, da jih komisari ne bodo vpisavali za Italijane.

Na to je dr. Črne odstopil predsedstvo posl. Mandiču, ter je povzel sam besedo o gospodarski organizaciji.

Začetkom svojega govora je dr. Črne povedal, da je koprška posojilnica kupila od conte Totti-ja njegove terjatve. Te terjatve je dobil sedaj govornik, da jih iztoži. Med drugimi je bila tudi terjatve nekega posestnika v Čezarjih v znesku 850 kron. Dolžnik je prišel k govorniku in rekel: „Res je, dolga bi imelo biti okoli 850 kron, a poglejte, koliko dolga je bilo prvotno.“ Res sem pogledal dolžno pismo in se prepričal iz istega, da je prednik sedanjega dolžnika leta 1625, torej pred 285 leti, dobil celih 24 goldinarjev, to je 48 kron posojila. To posojilo je naraslo do danes z 8% obrestmi na — 850 kron! Kako je prišlo do tega? Kmet ni mogel, ali ni hotel plačevati obresti. Zato je šel k italijanskemu gospodu in ga prosil, naj potrpi. Kmet seveda ni nikdar prihajal — prazen. (Klici: Prinesel je vsakikrat petelina!) Italijanski gospod je bil „dober“ ter je menil: Dobro, pa napravimo račun! Tako so računali leto za letom obresti h kapitalu, na ta način je v 285 letih nastalo iz 48 kron 850 kron. Za nemarnost svojih prednikov morajo plačevati njihovi potomci. Tako, kakor tu omenjeno, pa se godi vsem našim kmetom, ki imajo opraviti z italijansko gospodo. Naši voditelji so delovali z vsemi silami, da bi to odpravili. In v ta namen je bilo osnovanih mnogo posojilnic, ki naj bi našemu ljudstvu pomagale do gospodarske osvoboditve. Posojilnice so velikanska dobrota že zato, ker so uplivala na obrestno mero, ki je znašala poprej 8—10% (Klici: Tudi do 25%!). ki so pa z vsem, kar so naši kmetje znašali italijanskim gospodom na petelinah in gnjatih, prihajali tudi na 20—40%!!

Govornik je potem priporočal zborovalcem, naj ne drže denarja doma v skrinjah, ampak naj ga nalagajo v domačih posojilnicah, kjer bo varno naložen.

Vendar pa posojilnice še ne zadoščajo za našo popolno gospodarsko osvoboditve. Zato je ustanovljena „Gospodarska zadruga“, ki je poleg postaje v Kopru otvorila svojo trgovino. Čim se je to zgodilo, so italijanski trgovci v Kopru znižali cene in poslali

po vseh vaseh svoje agente, da bi zadrugo deskreditirali. Zato dosednji uspehi niso taki, kakor bi bilo želeli. Govornik je pozival navzoče, naj se oklenejo zadruge, ki je bila vendar ustanovljena le v njihovo korist, ter je rekel, da se misli tudi na osnutje eksportne zadruge. Ker ima zadruga tudi skladišče, iz katerega daja trgovcem blago na debelo, je zaključil govornik s pozivom, naj se tudi trgovci oklenejo zadruge.

G. župeupravitelj Vouk je prečital najprvo pismeni pozdrav, ki ga je poslal shodu po njem g. dekan Škrbec iz Krkavcev, ki se vsled službenega zadržka ni mogel udeležiti shoda. Potem je g. Vouk rekel, da je on sicer na slabem glasu, da pa ni tak, kakor se ga sodi. Glede „Gospodarske zadruge“ pravi, da duhovniki niso bili povabljeni na sodelovanje. Ko bi se bilo to zgodilo, bi bili gotovo duhovniki pristopili kakor člani in agitirali za zadrugo. To da je rekel tudi dekan Škrbec.

Dr. Črne je pojasnil, da so bili tudi duhovniki pozvani na sodelovanje in pristop. Ako dekan Škrbec ni dobil tozadevnega poziva, se je to zgodilo le vsled pomote.

Župeupravitelj Vouk je rekel potem, da so trditve v „Edinosti“, češ, da je on rekel, da je Leginja liberalac in da sta Mandič in Spinič stara, neresnične; neresnična je tudi trditev, da je rekel on — g. Vouk —, da mislijo mladi duhovniki ustanoviti novo stranko. Tudi ni res, da hoče on napraviti razdor v vasi. Šele potem, ko je bilo ustanovljeno „Izobraževalno društvo“, je učitelj g. Tul ustanovil pevsko in bralno društvo. Razdor je torej napravil g. Tul in ne govornik.

Učitelj Tul je odgovoril, da je on že pred enim letom začel nabirati vstopnino za pevsko in bralno društvo. Da pa pravila niso bila vložena do letos, temu vzrok je bil ta, da ni bilo na razpolago prostora. (Župeupravitelj Vouk: V Šmarjah je prostora dovolj!) Sedaj, ko je Gospod. društvo dobilo svoje prostore, bo moglo biti tukaj tudi sedež pevskega in bralnega društva. A če prav društvo dosedaj ni še obstajalo formalno, je pa obstajalo de facto. Kljub temu je župeupravitelj Vouk osnoval svoje društvo. Prepušča zato zborovalcem, naj sodo, kdo hoče zanašati razdor v vasi.

Dr. Črne je izrazil svoje zadovoljstvo, da je g. župeupravitelj Vouk pozdravil shod imenom dekana g. Škrbca in če se ne motim — je rekel govornik — tudi v svojem imenu... Kaplan Vouk: „Seveda! Seveda!“ Govornik se ne misli spuščati v razmotrivanja, ima-li g. Vouk prav, ali g. Tul, ker se sklicuje prvi na formalnost, drugi na fakt. Povdarjati pa, da med nami ni liberalcev. Obzlatovati bi bilo, ko bi se tudi v Istri začeli cepiti po kranjskem izgledu. To bi moralo naš narod privedi do končnega pogina. (Viharno odobravanje).

Na to je učitelj Tul predlagal sledečo resolucijo:

Javni shod v Šmarjah pri Kopru dne 27. nov. 1910 izreka svojim poslancem v deželnem zboru in državnemu poslancu svoje popolno zaupanje.

Ko je predsednik dr. Črne hotel dati ta predlog na glasovanje, se je oglasil tajnik Krševani za besedo.

Dr. Črne: Je že prepoznano.

Tajnik Krševani: Imam samo dodaten predlog k resoluciji. Predlagam, da se k resoluciji, ki jo je predlagal g. Tul, vsprejme še dodatek:

Deželne poslance pozivljamo, naj z ozirom na brutalno, nečuvno in nezakonito postopanje Italijanov ne sklenjajo s temi nikakih kompromisov več. (Viharno odobravanje in klici: Da! Tako je! Nikakih kompromisov več).

Pri glasovanju sta bila toliko resolucija g. Tula, kolikor dodatek g. Krševana sprejeta enoglasno. — In s tem je bil končan ta velepomembni shod.

Po shodu so gg. poslanci z drugimi rodoljubi poseli okoli mize, kjer se je vnel vesel živahen razgovor. Izrečenih je bilo par

*) Z ozirom na to trditev g. Vouka moramo opaziti sledeče: Naš dopisnik je sam čul kako so kmetje iz Šmarj v javnem lokalu v Kopru pripovedovali kaj in kako da je g. župeupravitelj Vouk govoril na nekem zaupnem sestanku, h kateremu je povabil nekaj svojih župljanov. To, kar je naš dopisnik sam čul, nam je tudi sporočil. Mi, ki poznamo verodostojnost svojega dopisnika, nismo imeli nikakega povišanja za dvome na resničnosti sporočila. No, mi znamo še več. Neki naš zaupnik je vprašal kmeta, ki je bil na onem sestanku: „Ali je res g. župeupravitelj Vouk govoril tako, kakor je bilo v „Edinosti“?“ In ta kmet je odgovoril: „Ni govoril prav tako, ampak nekaj podobnega!“

Čitatelj naj potem sodi, koliko je vreden dementi g. Vouka! Sploh pa, če to ni bilo res, zakaj nam ni g. Vouk poslal pojasnilo, ki bi je bili mi gotovo drage volje objavili.

lepih govorov od strani domačina gosp. Pri-
baca, poslanca Pangerca in tajnika Krše-
vana. — Med govori in popevanjem je le
prehitro prišel čas odhoda in zapustiti smo
morali prijazne Šmarje. A zapuščali smo jih
z zavestjo, da Šmarje ostanejo narodna
trdnjava.

Vendar bi bilo to poročilo nepopolno,
ko ne bi omenili še enkrat vrlh Gažoncev.
Rekli smo že, da so Gažonci prišli na shod
z narodno trobojnico na čelu. Ko so se po-
slanci vračali, so Gažonci, ki so se vračali
z zastavo in godbo, pošiljali za njimi zadnje
pozdrave. Tudi mi pošiljamo Gažoncem od
tu svoje pozdrave, z iskreno željo, da bi
se nikdar več ne izgubili materi, v katere na-
ročje so se končno srečno povrnili.

Politični položaj na Hrvaškem.

Zagreb 28. XI.

— B. — Ban Tomašić je naslovil na
predsednika koalicije d. r. Grgo Tuškana
pismo, v katerem ga prosi, naj skliče sejo
koalicije in naj povabi na njo tudi njega —
bana, ki da bi hotel na ta način stopiti s
koalicijo v direkten stik. Dr. Tuškan je
odgovoril, da momentano tega ne more
storiti, ker se člani koalicije nahajajo v
v Budimpešti. Priobčevaje odgovor Tuškanov
javljajo uradne „Narodne Novine“, da je
ban predložil vladarju sklicanje hrva-
skega sabora.

Zopet je ban storil korak, ki ga jav-
nost različno komentira. Ali je ban nasve-
toval sklicanje sabora, da zadovolji ustavi,
ki je bila kršena z odgodenjem sabora? —
Če je bila to njegova namera, treba jo le
pohvaliti. Ali prevladuje mnenje, da je bil
to le trik od strani bana, da bi dosegel
dvojen namen, da bi z enim udarcem zadel
dve muhi. Z ene strani hoče pokazati, kako
spoštuje ustavo, z druge pa priteči na
pomoč — ministerskemu predsedniku Khuenu
proti eventualni hrvaški obstrukciji v
skupnem parlamentu v Budimpešti.

Je-li pl. Tomašić dober diplomat in
je-li je njegova taktika dobra — to nam
pokaže bodočnost. Pa še eden tretji namen
je bil menda Tomašiću z njegovim odlokom.
Hotel bi koalicijo odtisniti iz direktive, da
bi nastala v njenem delu pavza, ki bi jo on
izkoristil. To je bila njegova taktika že od
začetka in s to taktiko je začel operirati
tudi sedaj. Saj sklicanje sabora bi moglo
biti ob enem tudi njega zaključenje, na kar
se ban očitno že pripravlja s tem, da
pušča razširjati med narod odise članka iz
„Narodnih Novin“: „Ban in pragmatika“.
Tudi drugačne letake proti koaliciji razde-
ljuje med narod. — Ban dela torej hladno-
krvno dalje brez ozira na koalicijo.

Hrvatski delegat se nahajajo v Budim-
pešti. Včeraj so imeli sejo, v kateri je bila
vsprejeta deklaracija, ki jo v skupnem
saboru prečita dr. Dušan Popović. V Budim-
pešti prisotni Tomašićevci so bili seveda
proti tej deklaraciji, ker se le-ta bržkone
izreče proti indemniteti za skupno vlado. —
To je tista neugodnost za Khuena, ki bi jo
hotel ban Tomašić preprečiti!

Kako Čehi in kako mi!

Kakor znano posl. Kramář ni bil letoš
več izvoljen za predsednika enotnega češ-
kega kluba. Nočemo preiskovati vzrokov,
zakaj so Kramářa prezrli; zanimivo pa je,
kako pišejo „Narodni Listy“ o posledicah,
ki jih bo izvajala mladočeška stranka radi
tega koraka češke delegacije. V svoji tor-
kovi številki namreč piše: „Večina enot-
nega kluba je s svojo volitvijo tako odločila.
Naši (mladočeški) stranki je s tem vzeta
odgovornost za politiko, ki jo bo vodilo
predsedništvo enotnega kluba. Lahko bi se
veselili tega, ako bi hoteli delati politiko na
svojo pest. A nam se gre za res-
nejše cilje, nego pa strankarsko korist.
Nam se gre za lojalno, na moški poštenosti
in odkritosti sloveč skupno postopanje
vseh čeških poslancev; nam se gre za klub,
v katerem se bodo mogle pravično
uveljavljati vse češke stranke. V klubu naj
bi člani z vsi odkritostjo vzajemno nasto-
pali, se bojevali med seboj z orožjem duha
v odkritem boju, ne pa z intrigami in umet-
nim molčanjem. Samo tak klub zamore
ozdraviti češko politiko.“ — Na to obža-
lejuje „Narodni Listy“, ker prva klubova
seja ni pokazala, da se bodo češki poslanci
ravnali po tem.

Naj bo že kakor hoče! Posneli smo te
vrstice, da bodo videli čitatelji, kako se
piše pri Čehih in kako se piše pri nas na
Slovenskem! Neki napredni slovenski dnev-
nik (da niti ne govorimo o „Slovincu“) je
te dni kar zavriskal od veselja, ko so oni
štirje dalmatinski poslanci izstopili iz „Zveze
južnih Slovanov“.

Kakor smo naglašali v včerajšnjem uvod-
nem članku, je pri Slovencih najprvo stran-
ka, potem šele prihaja vse drugo. Ako se
le-ta debeli, potem je vse dobro. Kako dru-
gačne nazore imajo o tem Čehi! Mladočeš-
ka stranka ima v češkem narodu vse
polno nasprotnikov. Posl. dr. Kramář, ki je
bil toliko let načelnik češkega kluba, to pot
ni bil več izvoljen. A mladočehom niti na
um ne prihaja, da bi iz tega kovali kapital

za svojo stranko. Osebnosti podreajo
skupnosti. Čehi so pač politično zrel, kar
mi še dolgo ne bomo. Zato je njihovo po-
stopanje umljivo. Nas Jugoslovane so pa
strankarske strasti in osebna nasprotstva
tako zasleplila, da sploh ne vidimo več
jasno pred seboj. Zato bomo jugoslovanskim
poslancem vedno in vedno klicali: Učite se
pri Čehih!

Jugoslovansko dijaštvo v Pragi za slovensko vseučilišče.

Praga, 29. XI.

Sramotno in poniževalno dejstvo, da
slovenski dijak lahko dela izpite in posluša
predavanja v vseh drugih jezikih, samo v
materinščini ne, je prisililo naše dijaštvo,
da se zopet oglasi za svojo staro pravdo.
Razven tega pride sedaj ravno na dnevni
red državnega zbora laška univerza. O
naši ne govori nihče, ne govori in ne pote-
guje se za njo domovina, tudi naši poslanci
desetaj molče. Vlada se pa radi nas ne bo
razburjala, ona dela z nami, kar hoče. Kaj
čuda torej, da ravno v takih obupnih raz-
merah mladina ponavlja sama svoj bojni
klic po svojih zahtevah. Akademski mla-
dina pa je v tem boju osamljena. Ne stoji
za njo nobena tuja država, ne stoji za njo
niti narod.

Sami smo, sami se bojujemo in sami
si hočemo in moramo dobojevati svoje
pravice. V tem znamenju se je vršilo v
Pragi v soboto manifestacijsko zborovanje
jugoslovanskega dijaštva. Vsi mnogoštevilni
govorniki so poudarjali, da se mora napra-
viti konec tem, za slovenskega dijaka sra-
motnim razmeram, da mora vlada dati nam,
kar nam gre.

Zborovanja se je udeležilo do 300 ju-
goslovanskih akademikov, med njimi hrvaški
posl. Fran Supilo.

Sprejete so bile resolucije:
„Jugoslovansko dijaštvo v Pragi, zbrano
na shodu 26. listopada t. l.
zahteva

1) Vlada nam naj kot enakopravnim
državljanom Avstrije izpolni naše poman-
kljivo ljudsko, srednje in strokovno šolstvo.
2) Istočasno z rešitvijo laškega vseučil-
išnega vprašanja naj se zakonito zajamči
ustanovitve slovenskega vseučilišča, bo-li
sedež italijanskega vseučilišča v Trstu, zahteva-
mo tudi mi vseučilišče isto tam.

3) Začasno naj se ustanovi provizorij
slov. vseučilišča na češki univerzi v Pragi
v smislu sklepa akad. senata iste univerze.
4) Uvedli naj se reciprociteta zagreb-
škega vseučilišča.

5) Slovenske docenture naj se ne osnu-
jejo zajedno v Pragi in v Krakovu, kajti v
tem vidimo nevarnost za akcijo slov. vseučil-
išča.

6) Jugoslovanska državnozborna dele-
gacija naj se enotno zavzame z vsemi sred-
stvi zato, da se ustvari junktim med slov.
in laško univerzo v smislu zgorajšnje reso-
lucije št. 2.

7) Pozivljamo ljubljanski vseučiliški od-
sek, naj se spremeni v vseučiliško društvo z
podružnicami, ki naj zbirajo gmotna sredstva
za slov. vseučilišče.

Car Nikolaj proti Aehrenthalu.

Iz Pariza prihajajo velepomembne vesti.
Ce so resnične, pomenjajo popoln polom za
grofa Aehrenthala. Pariškemu „Journalu“
javljajo namreč iz Petrograda iz — kakor
zatrja — najzanesljivejšega vira, da je car
vsprejel v daljši avdienci ruskega posla-
nika na Dunaju Giersa, da se porazgovori
z njim o razmerju med Rusijo in Avstro-
Ogrsko. Car Nikolaj da je izjavil, da ni
mogoče vzpostaviti dobrih odnosov med
obema državama, dokler avstrijski minister
za zunanje stvari grof Aehrenthal ostane na
svojem mestu. Ta odločnost carjeva pada
tem bolj v oči, ker nastopa neposredno po
carjevem sestanku z nemškim cesarjem v
Potsdamu. Pa ne da so tudi v Berlinu
naredili križ čez Aehrenthala?

To bi bila jedna senzacija iz Petro-
grada. Še senzacionalnejša je vest v berlins-
ki „National Zeitung“, ki se glasi, da je
car ukrenil akcijo pri cesarju Franu Josipu,
da bi grofa Aehrenthala odpravili z mesta
ministra za zunanje stvari. To zahtevo da
je car stavil kakor predpogoj za sestanek
obeh vladarjev. Ob enem z Aehrenthalom
naj bi tudi ruski minister za zunanje stvari
Izvolski izginil s političnega pozorišča.

Mera Aehrenthalovih grehov — hvala
Masaryku! — je prekipela na vseh straneh.
Ravno ogorčenje v Petrogradu meče čudno
luč na diplomatsko spretnost Aehrenthala.
Da-si je bil mož poslanik v Petrogradu, je
sedaj očitno, da niti tamošnjega terena ni
prav nič poznal. Po tem moramo soditi, ko-
liko je njegovo poznavanje kompliciranih
razmer. Ni čuda torej, da mož se svoje
nespretnostjo malo da ni provzročil kata-
strofalnih dogodkov in to še s sredstvi, ki
so kompromitirali našo državo notri do
kosti.

Grenka lekcija je to tudi za tiste Veli-
ko-Avstrijce, ko so — zavedeni po baha-
tenju Aehrenthala in njegovih trabantov —
označali za veleizdajalca vsakogar, ki ni
mogel proslavljati politike tega diplomatič-
nega šušmarja in spletkarja.

Mestni svet tržaški.

Sinočnja seja mestnega sveta se je vr-
šila v znamenju tišine, ki nastane vedno po
viharju. Po mestu se je govorilo, da bodo
vsled dogodkov v zaključni seji dež. zbora,
položili nekateri mestni svetovalci svoje man-
date.

Pri tem se je imenovalo med drugim
tudi dr. Mracha, Brochi-ja itd. No, kakor
se zdi, je ta kriza srečno rešena, ker smo
videli v sinočnji seji skoro vse one svetov-
valce, o katerih odpovedi se je govorilo. —
Vendar pa so dogodki zadnje seje brez-
dvomno uplivali na včerajšnje sejo, ki se je
vršila v znamenju tišine, pa ne morda tudi
pred viharjem. — Glavni socialistični go-
vornik je bil sinoči Cerniutz. Puecher se je
le enkrat oglašil z nekim predlogom, kate-
rega je pa proti svoji običajni gostobesed-
nosti utemeljil povsem na kratko. Morda se
je bal, da se ne bi zopet zaletel, ko bi za-
čel govoriti. Morda se je pa spomnil pre-
govora, ki pravi, da je govor srebro, a
molč zlat. In ker dr. Puecher — če po
lastni volji ali vsled ukaza, to razsojati in
ugibati ni naša stvar — ni držal nikakih pre-
davanj, je mestni svet rešil v uri in pol
13 točk.

Župan je otvoril sejo ob 7 uri zvečer.
Potem ko je župan dal prečitati zapisnik
zadnje seje in došle vloge se je prešlo na
tretjo točko, zadevajočo

vprašanje smodnišnice na hribu Sv. Pantaleona.

Ker so bila prezuspešno vsa prizade-
vanja, da bi se smodnišnico preneslo v
Boljuncu, je po dolgih pogajanjih med voj-
nim ministerstvom in občino prišlo do spo-
razuma, da se takozvano požarno okrožje,
vsled katerega se v okrogu 760 metrov ne
sme ničesar graditi, zniža na 380 metrov,
proti temu, da plača občina vojnemu eraru
znesek 30.000 K za prenos glavne smod-
nišnice. Mestni svet je v ta namen že do-
volil leta 1907 60.000 K. Od tega zneska
se je porabilo 32050,26 K za nakup zemljišč
v Boljuncu. Magistat ima torej na razpolago
še 27.949,74 K. Ker prispeva pet tvrdk, ki
so pri prenosu v prvi vrsti interesirane,
in sicer

tovarna olja	K 30.350
čistilnica riža	13.400
petroleja	26.550
Economo	6.700
in ing. Ohry	3.000
skupno K 80.000	

mora določiti občina še 50.000 K. Zato zahteva
občina naknadni kredit v znesku Kron
22.050,26. Zato bi postale omenjene tvrdke
solastnice zemljišč, ki so bila kupljena v
Boljuncu.

Dr. Wilfan je rekel, da ne more raz-
umeti, zakaj naj bi občina odstopila ome-
njenim tvrdkam solastništvo v Boljuncu kup-
ljenih zemljišč, ko bodo vendar ravno ome-
njene tvrdke v prvi vrsti imele korist od
prenosa. (Sicer je pa tudi drugače račun
pogrešen. Skupni troški z zemljišči ured, ki
so bili nakupljeni v Boljuncu, bodo znašali
162.050,26 K, 1/2 torej 81.025,13. Dotične
tvrdke torej ne plačajo polovice troškov in
potem tudi nimajo pravice do polovice so-
lastništva zemljišč. Sploh pa dotično zem-
ljišče v Boljuncu sedaj, ko se ne bo moglo
tam graditi smodnišnice, nima za občino
niti desetine one vrednosti, kar stane!
More se mirno trditi, da je onih 32.000 K
vrženih v morje. Tolaži nas pri tem le to,
da so oni denar dobili slovenski kmetje v
Boljuncu. Ur.)

Podžupan dr. Richetti omenja, da
vsa stvar ni dovolj jasna in zato predlaga,
da se vrne zadevo mestnemu odboru v novo
poročilo. (Sprejeto). — Sklenjeno je bilo
potem zboljšanje dnin za provizorične mestne
delavce.

Dalje je bil odobren načrt po katerem se
sme v bodoče graditi hiše v ulici S. Se-
bastiano; dovoljenih je bilo 52.000 K za
regulacijo in sistemizacijo ulic Sette Fontane
in Molin a vento med trgov Barriera in ul.
Raffineria.

Ostale točke dnevnega reda so bile
manjše važnosti.

Župan je zaključil sejo ob 8.30 uri
zvečer.

Dnevne novice.

Penzija portugalske kraljice. Iz Liz-
bone poročajo: Provizorična vlada določi
v prihodnjih dneh penzijo, ki jo bo dobi-
vala na leto kraljica Amelija. Penzija bo
odgovarjala letnim obrestim nje dote.

Novinarski kongres sklican za 1911.
Iz Pariza javljajo, da je mednarodna novinar-
ska zveza sklenila sklicati kongres meseca
maja l. 1911 v Rimu.

Napetost med Turčijo in Perzijo. Iz
Teherana prihajajo vesti, da čim dalje bolj
narašča napetost med Turško in Perzijo, ki
da je dosegla že vrhunec, tako da se go-
vori že o bližnjem prekinjenju diplomatskih
odnosov. Glasom najnovejših vesti, odpo-
kličie ena in druga vlada svojega odpo-
slanca.

**Novi avstroogrski poslanik v Pa-
rizu.** „Echo de Paris“ piše, da pridejo o
spopolnitvi avstroogrškega poslaniškega

mesta v poštah: grof Szecsen, knez Kinsky,
grof Esterhazy, grof Gohichowski in princ
Furstenberg. — Torej sami grofi, knezi in
princi!

Portugalski jezuitje v Avstriji. Iz
Prage javljajo, da je kardinal Skrbensky iz-
javil, da so vesti o naseljenju portugalskih
jezuitov v Avstriji neresnične ter da Rim
ne nameruje dirigirati jezuitov semkaj.

Domače vesti.

O razpravi proti vandalom, ki so
dne 4. septembra razdevali tuje imetje,
poroča „Piccolo“ pod naslovom: „Dopo la
demonstrazione contro la calata degli Slavi“.
Bolj deplaciranega naslova si glasilo z
Goldonijevoga trga ni moglo izbrati. Da se
malce pomenimo! „Piccolo“ hoče uverjati
kakor da so Italijani — ogorčeni vsled
one invazije — demonstrirali le proti Slo-
vanom, ki so rečenega dne „padli“ v naše
mesto. Zakaj pa so si potem hladili jezo proti
podjetjem in denarnim zavodom, ki so
stalno nameščeni v Trstu, ki se divno
razvijajo v prosep vsega trgovskega živ-
ljenja v tem mestu in ki jim prebivalstvo
— ne izjemši trezno računajočih Italijanov
— izkazuje največje zaupanje. — Ta

podjetja, ti zavodi vendar niso onega dne
dne „padli“ v Trst! — Ali je lastnik
kavarne „Minerva“ še-le onega dne „pal“
v Trst? Saj mož posluje na tržaškem trgu
že tretje desetletje. Čemu so torej nad nje-
govim imetjem hladili svojo jezo? Ne, ne,
njihova jeza ni plamtela proti njim, ki so
onega dne „padli“ v Trst, marveč plamtli
proti vsemu slovenskemu življu v strahu,
ker zna ta živelj resno delati in ker se je
vzdržal ter napreduje tu vzlic vsemu naspro-
tovanju italijanskih sodeželanov, brez vsake
pomoči od kogar si bodi, ker raste tako-
rekoč ven iz — sebe! Tu je vzrok besnilu.
Hinc illae lacrimae! Ali zastoj vsa jeza!
„Piccolo“ bi najbolje storil, da enkrat neha
se svojim čvekanjem o tistih „calatah“.
Mari še ne razume govora dejstev, da je le
ogromno škodoval Italijanom, ker je to
ljudstvo tiščal v temi in nevednosti glede
našega domovinskega prava na tej zemlji,
naše moči in našega snovanja? Ali hoče
še potajevati se svojimi bajkami to, kar je
in se razvija pred očmi vsega sveta? Mesto
da skuša vandalstva idealizirati in jih
obdajati še z gloriozno velikega patriotizma
in morda celo narodnega mučeništva, naj bi
raje onim nespametnejšim govoril resnico,
da radi njihovega razbijanja šip ne preneha
noben slovenski zavod se svojim poslova-
njem in da se svojimi divjaškimi demon-
stracijami le opozarjajo ves svet na častno
pozicijo, ki so si jo Slovani znali priboriti v
gospodarskem snovanju tega mesta in s tem
na dejstvo, da izključno italijanstvo
Trsta je le ena — velika laž! —! —! —! —!
demonstrazione contro la calata degli Slavi!
Že tisočkrat smo povedali gospodi in jim
kličemo zopet danes: Slovani so tu od
davnine z vsemi pravicami domačinov in —
ostanejo tudi tu za bodočnost, pa če Italijani
razbijajo še tudi milijone šip in zrcal!

Regnicoli na — delu! Od onih 16
obtožencev-vandalov, ki morajo sedaj pred
sodiščem odgovarjati radi vandalizmov, ki
so jih izvršili dne 4. septembra t. l. na slo-
vanskem imetju in osebah, jih je 6 (reci:
šest!) laških podanikov! Med temi
sta le dva v dobi po 36 let, medtem ko
so vsi ostali v dobi 15—21 let! Ti bratci,
ki jih radi „višjih obzirov“ preveč tolerirajo in
— pardonirajo med nami, si upajo v tuji
hiši razbijati in zavajati mladoletne doma-
čine v hudodelstva! Med obtoženci je tudi
nekoliko slovenskih odpadnikov. Omenjamo
naj 21-letnega Leilerja, ki ni zakonski sin,
kakor izgleda iz obtožnice, pač pa nezakonski
sin Ane Lajler, po domače Zvikarjeve
iz bovške občine. Njegov oče pa se piše za
Mazzija in ne Leilerja.

Tudi ona ženska, ki je pred par dnevi
umorila svojega — „ljubega“ Zadnikarja,
je doma iz Italije! Zato se pa „Piccolo“
prav pošteno trudi, da bi jo prikazal kakor
mučenico, dasi je sama priznala, da je va-
rala pok. Zadnikarja in da-si je priznala, da
je imela nož že pripravljen.

To so sadovi, ki jih nam prinašajo
dobri regnicoli iz dežele 2000-letne kulture!
Naša oblastva bi storila velekorisno delo,
ko bi tem privranci pokazala pot na-
zaj v blaženo deželo. Mi smo že sili teh
regnicolskih „dobrot“ in si jih čisto nič ne
želimo.

Predsednik Porfirio Diaz. Na tržaš-
kem meksikanskem konzulatu je razobešana
danes zastava meksikanske republike in sicer
v proslavo predsednika republike generala
Porfirio Diaza, ki nastopa danes v osmič
mesto kakor 80 leten starček, a še čil in
zdrav. Prvikrat je bil Diaz leta 1876 izvo-
ljen predsednikom republike in sicer za
dobo štirih let. Ker po takratnem zakonu
ni mogel biti nikdo več, nego dvakrat za-
poredoma izvoljen predsednikom republike,
je nasledoval Diaz od leta 1880 do 1884
general Gonzalez. Med tem so tozadevni
zakon spremenili in leta 1884 je bil zopet
izvoljen Diaz, ki je od tedaj neprenehoma
na čelu meksikanske republike.

Danes nastopa Porfirio Diaz — kakor že omenjeno — osmič to čast. Ker traja volilna perijoda 6 let, ostane torej Diaz predsednik do 1. decembra 1916. Ker pa njegovi nasprotniki zahtevajo, da se Diaz odpove predsedstvu, je izbruhnila najnovejša ustaja.

Sicer je Meksika pod vladno Diaza splošno napredovala, toliko gospodarski, kolikor kulturno.

Glavno mesto Meksike šteje s predmetstvi vred 750.000 prebivalcev ter ima veličastno katedralo, več sijajnih palač, gledališč itd.

Meksikanski konzul g. Josè Smerdou nam naznanja, da mu je došlo uradno obvestilo, da vlada sedaj popoln red v vsej republiki, izvemši nekaterih okrajev Chihuahue, kjer vladne čete zasledujejo posamezne revolucionarne skupine.

Predavanje o ljudskem štetju za dekleta. V zavodu sv. Nikolaja via Farneto 18. bo v nedeljo dne 4. decembra ob 5. uri pp. predavanje o ljudskem štetju za vse tu nahajajoče se službojke in brezposelne dekleta. Predavala bo g. ca Pavla Kočevarjeva. Dekleta, udeležite se tega predavanja!

Za Božičnico. Odbor ženske podružnice sv. Cirila in Metoda javlja rodoljubom in rodoljubkinjam, da prične kaj nabirati za letošnjo „Božičnico“. Otok slovenskih ubožnih je nedogledno število. Zato je potreba tem večja, kajti čisto se s samo oblečko obvaruje otroka, da ne zahaja v italijanske šole, kjer naše otroke na ta način, rekne bi, kupujejo in nam jih potujčujejo.

Ob tej priliki apelira odbor podružnice na vse slovenske trgovce z manifakturnim blagom, krojače, itd., da bi blagovolili doposlati kaj blaga za izdelovanje oblek za „Božičnico“. Da bo možno te obleke izgotoviti za božične praznike, naj se blago blagovolijo doposlati čimprej g. ci Milki Mankočević Via Fontana 4, ali pa gospe Biček v „Nar. domu.“

Pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah obeta s svojo nedeljsko veselico obilo užitek. Na vsopredju vidimo med drugimi izbranimi točkami tudi krasno in težavno Foersterjevo skladbo „Ljubica“ ter Volaričovo „Domovini“, veliki moški zbor s spremeljevanjem orkestra. Tudi dramatični odsek, ki vprizori efektno burko „Dve tašči“, se marljivo pripravlja, da zadovolji udeležence v vsakem oziru.

Ce vrhu tega pomislimo, da je čisti dobiček te veselice namenjen prekornisti Ciril Metodovi podružnici in nič manje koristnemu odseku „Sokola“, smemo računati z vso gotovostjo, da bo nedeljska veselica ena najlepših, kar jih je „Adrija“ priredila do sedaj. Začetek ob 4. in pol pop.

Sokolov Miklavžev večer se vrši že v soboto 3. decembra t. l. ob 8. uri v vel. dvorani Nar. doma. Na ta večer prihitel naš sokolski naraščaj v obilem številu, manjkalo pa ne bo tudi naših članic in članov, katerim prinese vsem lepe darove po zasluženju. Na tem večeru bo sodelovalo pevsko društvo „Kolo“, godbene točke pa bo izvajala vojaška godba 97. c. kr. pešpolka. Po končanem vsopredju se bo vršil ples v telovadnici. Vstopnina znaša za člane in dijake 50 stotink, za nečlane 1 krono, za otroke 20 stotink.

Iz Vrdelece. Tudi k nam na Vrdelece je poslal „Miklavž“ svoj brzojav z naznanilom, da nas obišče 4. t. m. ob 5. uri popoldne, noseč malim in starih raznovrstnih daril. Vrdelečani se pridno pripravljajo za vsprejem. To naznanje!

Ruski kružok. Prosimo, da se vsi oni, ki se zanimajo za slovensko stenografijo oglašijo pri prof. gosp. Marn-u ob 6. in tri četrti zvečer v CM šoli na Acquedotto št. 22, III.

Razpis službe. Pri c. kr. deželni sodniji v Trstu sta razpisani dve mesti kancelista XI. činovnega razreda.

„Narodne“ popevke. Deseto leto že teče odkar prirejata pevski društvi „Vele-sila“ in „Slava“ o pustnem času natečaj takozvanih „narodnih“ popevk, ki jim sicer ni zavarovan dolgotrajen obstoj, ki pa naj bi izpodrinile med našo okoličansko mladino grdo razvado, popevati slaboznane tržaške „canzonette popolari“. Ta namen je hvalevreden, in zato zaslužita imenovani pevski društvi vso spodbujajo in podporo pri tem delovanju. Iz prejšnjih let vemo, da se je namera obeh društev tudi precej posrečila po štednju in Magdalenii so se slične popevke res prav udomačile. Letos priredita obe društvi zopet sličen natečaj, ki se bo vršil v Šklednju o priliki prvega velikega plesa (prvo nedeljo v januariju), osem dni kasneje pa v sv. Mar. Magd. spodnji, eventualno dva tedna kasneje v „Nar. domu“ v v sv. Ivanu. Pevski društvi bosta tedaj zapeli štiri nove, prav mične pesmice, katerim bo občinstvo prisojalo prvenstvo. Toliko za danes.

Vremensko poročilo. Iz Lvova poročajo, da so po vsej Galiciji veliki snežni zameti, ki močno ovirajo promet. Na nekaterih progah je promet popolnoma vstavljen.

Tržaška mala kronika.

Na škodo izseljenca. Brata Ivan in Jakob Busić sta prišla v Trst, da bi se izselila v Ameriko. Jakob Busić je šel nekaj nakupovat po mestu. Ko se je nahajal na

trgu Goldoni, se mu je približal neki Konstantin Tatalović, star 22 let, iz Brežice na Hrvaškem, stanujoč v ljudskem prenočišču. Le ta mu je skupaj z drugimi, dosedaj nezanimivi individui, ponudil na prodaj uro „golding“ za ceno 11 K. Busić je kupil in vzel iz žepa kuverto, v kateri je imel 520 K, in plačal 11 K. Komaj se je oddaljil za par korakov, ko je revček zapazil, da kuverte ni bilo več v žepu.

Prihod mornariškega poveljnika. Admiral grof Montecuccoli je prišel včeraj zjutraj iz Dunaja in se je takoj podal v ladijedelnico pri Sv. Marku, kjer si je ogledal dreadnoughte, ki jih tamkaj gradijo. Ob 11. uri 45 minut se je vkrcal na predsinoči semkaj došlo vojno ladjo „Babenberg“, ki je takoj potem odplula v Puho.

Obupano je hitel nazaj, od koder je prišel, a lopovov ni bilo več. Šel je tedaj na policijo, ki je kmalu aretirala Tatalovića. Isti je tajil, ali pridržali so ga v zaporu.

Deček goljuf. Kovač Evgen Bizjak stan v ul. Pondeares št. 3, je včeraj naročil svojemu vajencu Benediktu, staremu 14 let, iz Pule, naj mu pri Greinitzu nakupi nekaj železnine. Dečko pa ni naročil le, kar mu je bilo ukazano, marveč tudi druge stvari v vrednosti 35 kron in jih potem prodal nekemu starinarju. Dečka goljufa so seveda aretirali.

„Krvavo maščevanje.“ Predsinočnjem je prišel v mestno bolnišnico čevljar ozir. težak Ivan Giuliani, star 30 let, ki je imel veliko rano na vratu, provzročeno z nožem. Ko so mu rano obvezali, ni hotel možakar za nobeno ceno ostati v bolnišnici in je odšel, rekoč, da se gre „krvavo maščevati.“

Grozen samomor. Angel Slaus, star 36 let, mehanik v Lloydovem arsenalu, stanujoč v ulici Casimiro Donadoni št. 2, je včeraj popoldne izginil in ga niso mogli dolgo najti. Še le ob 9.30 uri zvečer je neki delavec našel pri eni oddaljeni lopi arsenalu na mlako krvi in tam blizu je ležal mrtev — Angel Slaus. Prerezal si je bil z brivno britvijo vrat, tako, da se je glava le malo držala telesa. Slaus je bil nevrate-ničen in si je že lani skušal vzeti življenje. Pozvani zdravnik z rešilne postaje je ukazal prenesti truplo v mrtvašnico pri sv. Justu. Ko je žena zvedela o žalostni smrti svojega moža, jo padla v nezavest.

Nagla smrt. Ko je Ivan Novak, star 63 let, brez posla, šel v minoli noči okoli 11 ure po ulici Istrija, mu je nakrat prišlo slabo in se je zgrudil na tla. Poklicani zdravnik rešilne postaje je zamogel konstatirati le smrt.

Loterijske številke, izžrebane dne 30. novembra:

Brno	24	32	33	13	39
Inomost	38	62	89	86	53

Naše gledališče.

V nedeljo, 4. decembra ob 4. popoldne dne še enkrat in zadnjokrat

„Ena se joče, druga se smeje.“

Ta zanimiva igra zasluži, da si jo ogledajo vsaj tisti, ki je prvokrat niso videli; drugi pa pridejo radi še enkrat, saj jim je bilo prvokrat res všeč.

V nedeljo dne 4. decembra ob 8 uri zvečer

proslavna predstava

„VSTAJENJE“

Leva Nikolajev. Tolstoja.

Pred predstavo

PROLOG

in alegorična živa slika.

Po vsem svetu pripravljajo predavanja in spominske predstave v počaščenje slavnega spomina velikega apostola z jasneje Poljane. Listi poročajo, da tudi zagrebško narodno gledališče vprizori „Vstajenje“ kot proslavno predstavo. Tamkajšnji intendant bo imel pred predstavo slavnosten govor.

Naše gledališče je torej med prvimi, ki vprizori tako proslavno predstavo. Skrbno pripravljane igre in scenarije nam jamči, da ta predstava prekosi vse dosedanje. Ker bo gledališče gotovo razprodano, bi bilo svetovati vsem, da se pravočasno pobrigajo za vstopnice, ker hoče gledališko vodstvo v slučaju popolne razprodaje preskrbeti še izrednih prostorov in sedežev. — Vstopnice prodaja od danes naprej vratarica „Nar. doma“.

Igra „Vstajenje“ je dramatizacija po Tolstojevem romanu enakega imena. Ta veliki Tolstojev roman je vzbudil ob svojem izdajanju in vzbuja še dandanes največje zanimanje. Čitatelja fascinira predvsem preprostost in odkritost opisanja pestrili in naravno razvijajočih se dogodkov. Vse je utemeljeno v življenjskih nazorih, ali pa v logičnih posledicah, ki so neizogibne. V tem delu se dotika veliki mislec prav vseh strani življenja. Človeka omamljajo nastopajoče osebe in njihovi značaji, njihovi dogodjaji nas z neodoljivo silo objemajo tako, da nas ne iznenadja tudi konec ne, ki je tak, kakoršnje-ga zahteva življenje.

Odlikovana pekarna in sladstičarna
z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi
v Londonu leta 1909

Acquedotto 15 - Podruž. ul. Miramar 9

naznanja slavnemu občinstvu, da ima
Prodajalnice je tudi dobro preskrbljena z vsakovrstnimi bliskoti
posebno za čaj. Ima razna fina vina in likerje v buteljkah
in fine desertne bombone. Sprejema naročila za vsakovrstne
torije, krokate itd., kakor tudi vse predmete za speči. Ima tudi
najfinjšo moko iz najboljših mlinov po najnižji ceni.
Bresplačna postrežba na dom. — Priporoč
se slavnemu občinstvu z odličn. spoštovanjem

Vinko Skerk : Trst

Odpri se je Pension Restaurant „IDEAL“

TRST - Piazza Carlo Goldoni šte. 6, I. nadstropje - TRST

Moderni komfort — izvrstna kuhinja — vedno sveža in raznovrstna jedila — mesečno plačila zelo ugodno. — Listki za mesečni abonement se dobe vsak dan in se tudi lahko ogleda prostoro. — Mesečni abonement vsak dan po sledečih cenah:

Kron 60— za kosilo in večerjo; 35— za kosilo samo; 35— za večerjo samo.

Kosila in večerje po jedilnem listku. — VINA VSEH VRST. — PLZENSKO PIVO.

Trst - Via Arcata - Angolo via Sapone št. 9 - Trst

„All' Artigiano“

Trst, via Arcata -- Angolo via Sapone 9

izgotovljene obleke

za moške in dečke. -- Izbor hlač in srajc za delo.

Trst - Via Arcata - Angolo via Sapone št. 9 - Trst

Svoji k svojim! Odlikov. krojačnica Svoji k svojim!

Avgust Stular

TRST - Via delle Poste šte. 12, I. nad. - TRST

(ZRAVEN GLAVNE POŠTE)

IZVRŠUJE VSAKOVRSNE OBLEKE

najnovije mode (od 50 K naprej)

in vsakov. uniforme. - Naroče se izvršijo točno. - Delo solidno.

Na obroke!

JAKOB DUBINSKY

Na obroke!

TRST — ulica dell' Olmo šte. 1, II. nadstropje — Trst

Velika izbira izgotovljenih oblek za gospode in manufakturnega blaga

ter moške in ženske suknje.

UGODNI POGOJI ZA PLAČILA NA OBROKE. Cene brez konkurence.

Za sv. Miklavža ::

pohištvo za otroke.

:: HENRIK PREUER ::

Trst, ulica San Lazzaro 22, Trst

Spritzer wein

se imenuje belo štajersko vino, ki je edino pripravna pijača z mineralnimi vodami in sifonom. Prodajam tudi v buteljkah pristno vino Opello iz Visa, Belo sladko iz Visa, istrsko in teran. Priporočam tudi svoj izbor desertnih in zdravilnih vin, raz. likerje, žganje in sirupe. Zaloge „Asteri spumanti“ po Kron 3 a 4. Sladki žganek po K 2, Izborno žganje po K 2-40 buteljke poldruga lista. Pre- E. Jurcev, Acquedotto 9

OTTO LAUPRECHT

konces. zobni tehnik

nemški zobni zdravnik

je premestil svoj zobni ambulatorij

v via S. Nicolò 7 (Dreherj. hiša) Trst

Dvigalnik za vse klijente.

Telefon 104.

Pristni · dolenjski

Cviček

edino v ČEŠKI GOSTILNI

.. v ulici Belvedere ..

Vek. Petrovčič

čevljarski mojster

Trst, ul. Barr. vecchia 40.

Zaloga izdelanih domačih čevljev.

Sprejemajo se naročila po meri.

Ravnokar je izšlo v naši založbi:

Dr. V. Korun :: SPAKE, satire in drugo.

184 strani 8°. Cena broš. K 1'60, vezane K 2'40

S tako žgočim sarkazmom, ironijo in samopersiflažo še ni kmalu kdo osvetil smešnosti našega dejanja in nehanja kakor dr. Korun v svojih SPAKAH. Kar na njih čitanje napravi velezabavno, je poleg duhovitosti poant in izrazitosti jezika zlasti blagodejen humor, ki — z eno edino izjemo — veje iz njih. In ravno zato, ker se zna pisatelj našim navadam in razvadam tako presrečno smejati, je videti, kakor da bi hotel reči: „Taki-le smo vsi, ki smo krvavi pod kožo! In naravno, da smo, ker sicer bi ne bili ljudje.“

Ign. pl Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani, Kongresni trg 2.

TELEFON štey. 1734.